

Zvezek vseh del pot
najdi in prenoblji.
Zvezek vseh del pot
najdi in prenoblji.

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni
prostor, 2657 South
Lawndale Ave.

Office of Publication:
2657 So. Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904.

LETNO—YEAR XIX.

Cena: Dinar
50 25.00

Received as second-class matter January 25, 1926, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1917.

Chicago, Ill., sreda, 6. januarja (January 6), 1926.

Subscription
\$5.00 Yearly

ŠTEV.—NUMBER 4

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

RUDARJEN JE TREBA HITRO POMAGATI

Stavkujedi rudarji potrebujejo
zvezca. — Ohranitev rudarske
organizacije je važna za vse
ameriško delavstvo.

Washington, D. C. — Da zma-
ga 162,000 rudarjev na antra-
citnem polju, ki že stavkajo štiri
meseca in se bojujejo proti or-
ganiziranim premogovniškim
podjetnikom, morajo ostali or-
ganizirani ameriški delavci pri-
skočiti na pomoč. Ta apel ne pri-
haja le s človeškega stališča, da
se prehranijo družine stavkar-
jev, ampak dolžnost veže stro-
kovno organizirane ameriške
delavce, da pomagajo rudarjem
do zmage, da obvarujejo naj-
večjo organizacijo, ki pripada k
Ameriški delavski federaciji,
razpada. Ako bo rudaraka organi-
zacija United Mine Workers
porazena v tem boju, tedaj je
znamenje tu, da se čutijo kapita-
listi tako močne, da padejo kma-
li po drugih delavskih strokov-
nih organizacijah.

Tako nekako se glasi okrožni-
ca, ki jo je izdal William Green,
predsednik Ameriške delavake
federacije, na vse ameriške del-
avake strokovne organizacije in
ki jo je narekovala zdrava člove-
ška pamet. V tej okrožnici na-
glaša, da je rudarska organiza-
cija izdala skozi več ko eno leto
velike vsote za rudarje, ki so na
stavki v Zapadni Virginiji, Ken-
tuckyju, Pensylvaniji, ali pa
kje drugje. Rudarji na polju tr-
dega premoga so se skozi štiri
meseca podpirali sami sebe iz
svojega lastnega slovenskega
sklada. Premogovniškim podjet-
nikom je položaj dobro znan in
upajo, da tako sestrajejo rudarje,
da se udajo. Namen premo-
govniških podjetnikov je uniciti
rudarsko organizacijo. Rudarji
v stavkovnem okrožju trpe s
svojimi družinami vred. O tem ni
nobenevg dvoma. Kljubtemu pa
hrabro vztrajajo v stavki.

Konvencija Ameriške delav-
ske federacije, ki se je obdržala
v Atlantic Cityju, je odobrila
stavko. Iz tega sledi, da strokovo-
no organizirano delavstvo v
Združenih državah in v Kanadi
ne more mirno gledati, kako
premogovniški podjetniki dajijo
rudarsko organizacijo. Morajo
so ti delavci obvezani, da poma-
gajo zdaj rudarjem, ko so v po-
trebi in nujno potrebujejo po-
moči.

Njih bratje na polju trdega
premoga stradajo z njihovimi
družinami vred, za to se apelira
na vse narodne in mednarodne
unije, ki so združene z Ameriško
delavsko Federacijo, da pomagajo.
Prostovoljni darovi naj se
pošljajo direktno na Frank
Morrisona, tajnika Ameriške del-
avake federacije v Washingtonu.

Uredništvo Prosverte apelira
na vse slovenske delavce, ki pri-
padajo k strokovni organizaciji,
da se na prvi seji svoje lokalne
organizacije spomnijo rudarjev,
ako tega ne bodo storili odbor-
niki lokalne organizacije. Zgla-
sijo se naj za besedo in pred-
lagajo, da se iz blagajne lokalne
organizacije daruje določen zne-
sek za stavkujoče rudarje na
polju trdega premoga.

Ako bo prišla pomoč od stro-
kovno organiziranega delavstva,
tedaj se bo stavka na polju trde-
ga premoga nadaljevala. Splo-
šna stavka ne bo odrejena na
polju mehkega premoga. Ako pa
ne pride pomoč, bodo rudarji pri-
morani prelomiti Jacksonvillsko
pogodbo, da rešijo svojo organi-
zacijo.

Strokovno organizirani delav-
ci, ne pozabite, da kdor hitro da,
dvakrat da.

Knez ponarejalac denarja.

Budapest, 5. jan. — V ogr-
skih aristokratskih krogih je za-
vladal veliko razburjenje, ko je
policija včeraj arretirala kneza

Dolaveli v New Yorku zahtevajo koncesi stavke

Apelirajo na governerja in žu-
pana, naj posredujeta v prid
hitrega končanja konflikta.

New York, N. Y. — Organizirani delavci v New Yorku in okoli-
ci so v pondeljek apelirali na governerja Smitha in župana Walkerja, naj posredujeta v svr-
ho čim hitrejšega poravnjanja konflikta v okrožjih antracitne-
ga premoga v interesu humanite-
te. John Sullivan, predsednik centralnega sveta delavskih strokovnih unij, je podpisal apel.
Sullivan je konferiral z Lewisom, predsednikom rudarske u-
nije, predno je odpodal apel.

Vojška revolca v Mehiki je bližje udruženja

Vataja je bila skovana v Texusu,
kjer ima Huerta svoje skriva-
lišče. 30 mož je bilo ubitih in
sto aretriranih. Voditelji se bili
tako ustreljeni.

Mexico City, 5. jan. — Zadnjo nedeljo je nenadoma izbruhnila vojaška revolta v Aguascalientes. Okrog 80 oboroženih mož je zgodaj zjutraj napadel vojašnico in v kratki bitki je bilo ubitih 26 napadalcev in šest zveznih vojakov. Okrog 50 mož je bilo ranjenih. Zvezne teže so hit-
ro ujele vataje in polovile voditelje, ki so bili še tisti dan ustreljeni. Zvezne oblasti so še takoj na delo in aretrirale okrog sto mož širok republike, ki so zapis-
teni v zaroči.

Uradno poročilo se glasi, da je vataja organiziral De la Huerta, ki je vodil revolto proti Obregu-
nu v letu 1923. Huerta se nahaja v San Antoniju, Tex. Zapleteni so vse starci voditelje, ki so deloma učili na tuje in deloma so doma, ko so bili pomilovljeni. Vlada je opazovala njihovo kre-
tanje že več mesecov. Vsi krivci, ki so v Mehiki, bodo zdaj, osiroma-
ši so že aretrirani.

ZELEZNISKI VOZJOVI SO OB- DREGNILI OB BRZOVLAK.

Chicago, Ill. — Lokomotiva za premikanje voz je sunila od sebe število voz, ko je vozil v po-
stajo newyorske centrale železnice brzovlak. Vozovi so se obdrgnili ob brzovlak in med potniki je nastala panika. Zdrobljenih je bilo seveda nekaj ljudi in vozovi so bili poškodovani. Na srečo ni bil nikje od potnikov ranjen. Ob času nezgode je ka-
zala gosta megla prek železni-
ških tirov.

Z AVTOM SO ZOPET UBIJALI V MINOLEM TEDNU.

Chicago, Ill. — V minolem tednu je v desetih srednjezapadnih državah postal 81 oseb žrtev avta. Največ smrtnih pone-
srečenj je bilo v Illinoisu. Ubitih je bilo devetnajst oseb, Indiana je na drugem mestu. Ubitih je bilo štirinajst oseb. Najmanj žrtev je bilo v državah Severna Dakota in Kansas. V vsaki teh držav je bila ubita le po ena oseba.

Isadora žaluje za svojim pesni- kom.

Moskva, 5. jan. — Isadora Duncan, ameriška plesalka in bivša soproga ruskega pesnika Sergija Jesenina, ki se je usmrtil zadnji teden, je poslala iz Pariza brzojavko listu "Izvestja", v kateri prosi, naj sporoči Jeseninovim sorodnikom in prijateljem njeni globoko sožalje. Jesenin je zapustil dve ločeni ženi, Duncanovo in vnučnico Toistojo, ki je že omožena z drugim. Nje-
gova tretja žena je navadna kmetka.

Ludwiga Windisch-Graetzta v
Budapestu. Knez je obtožen, da
je ponaredil francoske bankovce
po 1000 frankov v vstopi tri milijone frankov.

COOLIDGE JE ZA MIROVNO KONFERenco

Priporoča konfrenu, da dovoli
petdeset tisoč dolarjev za kri-
tje troškov ameriške delega-
cije. — V ta namen je izdal
posebno poslanico.

Washington, D. C. — Predsednik Coolidge je priporočil kon-
frenu, da dovoli \$50,000 za kri-
tje stroškov, ki jih bodo imeli
Združene države, ko se udeležijo
prelomljene rasprave za razo-
borenje.

V posebni poslanici pravi
predsednik, da udeležitev pred-
konference za razoborenje ne
pomeni, da se prevzamejo kak-
sine obveznice, ki sledi iz konflikt-
nih konferenc. Dalje naglaša,
ako bodo okolčne take, da se
Združene države udeležijo tudi
kasnejših konferenc, ni vpraša-
nje, ki je zdaj na dnevnem redu.
Po njegovem mnenju se je tre-
ba udeležitev predkonference, ker
taka udeležitev soglaša s ameri-
ščinami, ki so bile sprejete.

Poslanica bo skoraj gotovo iz-
vajala razpravo v senatu. V sena-
tu je kakšnega pol tucata sena-
torjev, ki nočejo ničesar slimiti,
da se Združene države udeležijo
konference, ki imajo avor favor
in ligi narodov in prihajajo od
evropskih velenj.

Ogrski socialisti za- krevajo pomilovanje

AMNESTIJA NAJ SE NANA- ŠA NA VSE POLITIC NE CINE.

V predgovoru se naglaša, da se
naj pomilovanje rasteza tudi
na izseljenike.

London, (I. I.) — Ogrski sku-
pina socialističnih poslanov je
predlagala, da se izreče amnestija
za vse čine, ki so bili izvršeni
od dne 31. oktobra 1918 in ki so
političnega izvora.

London, (I. I.) — Ogrski sku-
pina socialističnih poslanov je
predlagala, da se izreče amnestija
za vse čine, ki so bili izvršeni
od dne 31. oktobra 1918 in ki so
političnega izvora.

V predgovoru spomenice se
naglaša, da so bila preje izreče-
na pomilovanje političnih ob-
sojenec nezadostna in se niso
nanašala na izseljenike. Povd-
raj se dalje na fakt, da so bili u-
radniki Ogrske sovjetske republike
sojeni od protirevolucionar-
nih sodišč zaradi navadnih
zločinov, v resnicu so pa bili ti
akti izvršeni in imenu vlad, ki je
bila takrat v moči. Torej so bili
izvršeni po postavah, ki so bile
takrat v veljavni. Zaradi tega se
tudi taki čini ne morejo smatra-
ti za zločine.

Spomenica dalje naglaša, da je
ogrski justica povsod v tuje-
zemstvu obudila pozornost na-
se. Obsodbe so v protislovju s če-
nom 76. mirovne pogodbe, ki
prepoveduje kaznovanje politič-
nih činov, zaradi tega postoji ob-
čutek, da zločinci in morilci pro-
revolucije niso bili kaznovani.

Spomenica zahteva, da se od-
bravijo popolnoma sodiljske
preiskave in obravnavne zaradi
političnih zločinov in da se po-
miloste vso politični obsojenec,
tudi oni, ki so bezali v tuje-
zemstvo. Med temi zadnjimi so tudi
možje, ki so danes poznani po vse
Evropi. Ako se izreče splošno
pomilovanje, bo prenehala tudi
zastopanja za svojega dnevnika.

Spomenica našteva na to trpi-
jenje preganjanj. Skoraj v vse-
m so ravnali grdo, ko so bili v
preiskavi. Ce so tudi krivi, na-
glaša spomenica, je njih trpi-
jenje tako veliko, da so že dosti
pretrpeli za njih čine. Nespa-
metno je pa, da otroci in žene
preganjanj trpe. Spomenica
zaključuje z apelom na poslanice
ogrskoga ljudstva, da naj naj
stori, kar je storil francoski par-
lament štiri leta kasneje po pad-
cu pariške komune, ko je izrekel
splošno pomilovanje.

Ludwiga Windisch-Graetzta v
Budapestu. Knez je obtožen, da
je ponaredil francoske bankovce
po 1000 frankov v vstopi tri mi-
lijone frankov.

Agitacija za "Prosvoeto"

Vede v Evropi so začela početi padati

Največje povodnji v zgodovini
so zahtevali mnogo človeških
žrtev: 25 mrtvih v Belgiji in
500 do 1000 na Ogrskem.

Hung. Holandija, 5. jan. —
Poplava v Holandiji, ki je naj-
večja v zgodovini, še ni odneha-
la. Tri province v južnovehod-
nem delu države, kjer se začne
velika delta Ren, so prizadete;
okrog 5000 štirjaških kilometrov
je pod vodo. Mesta Arnhem, Utrecht in Nim-
euzege so popolnoma ali deloma
poplavljena poleg nebrojnih va-
si.

Bruselj, Belgija, 5. jan. —
Košik je do danes znano, je 25 o-
strov utonilo v poplavljenih bel-
gijskih pokrajnah in škoda zna-
že več sto milijonov frankov.
Najhujša povodenj je v okolici
Lima, kjer je malone vse mesto
pod vodo. Na tisoče oseb že več
dnevi in noči čopi na strehah in ča-
ka razlitve.

Pariz, 5. jan. — Evropa se je
zaceila polagoma dvigati iz naj-
hujše poplave v svoji zgodovini.
Vzhodna Ogrska, Švedska in
severna Rumunija so najbolj
prizadete. Po zadnjih poročilih
je število ondoljnih človeških žr-
tev narastlo na 500 do 1000.

Kolin, Nemčija, 5. jan. —
Poročilo je, da se vodno pod vodo.
London, 5. jan. — Na Anglie-
skem dejuje že petnajst dan in
narastje rek je deloma že pre-
steglo brezrove. Prebivalci beže
ne varča mesta.

London, 5. jan. — Evropa se je
zaceila polagoma dvigati iz naj-
hujše poplave v svoji zgodovini.
Vzhodna Ogrska, Švedska in
severna Rumunija so najbolj
prizadete. Po zadnjih poročilih
je število ondoljnih človeških žr-
tev narastlo na 500 do 1000.

Shipstead je začel pomilovanje

Shipstead je pod vodo. —
On smatra to sodišče
kot napravo reakcionalne fi-
nancne sile.

Washington, D. C. — Kakinega
pol tucata senatorjev bo ostro
nastopilo z besedami proti resolu-
ciji za ustanovitev svetovnega
sodišča. Med temi je tudi sena-
tor Shipstead iz Minnesota. Se-
nator pa smatra to sodišče za
napravo reakcionalnih finan-
čnih mogotov v New Yorku, Lon-
donu, Amsterdamu in Parizu, da
začne razširjenje demokracije.

Shipstead se strinja s Pur-
sethom, predsednikom Med-
narodne mornarske unije, da je na-
men vlad zadavati avto-
mobilom.

Shipstead je pripravil govor,
ki ga bo obdrževal v toku rasprave
v senatu o svetovnem sudi-
šču, v katerem bo navedel varo-
ke za vstanovitev velike alian-
ce v Evropi, kot jih pokazujejo
razprave v angleških zborjicah.
Kazal bo na ligi narodov kot o-
rodje, da se oh

VABILO NA VESELICO

KATERO. PRIREDI

Igral bo Kolodrov orkester

Uljudno vabimo rojake v Chicagu in bližnji okolici, da nas posetijo v obilnem številu.
Veselični odbor bo skrbel za dobro in točno postrežbo.

Pismo iz Jugoslavije

Stjepan Radić drugič kot minister v Sloveniji. — Dvoboje med Pribičevičem in orjunci. — Nov denar. — Pritožba literatov.

Ljubljana, 19. decembra. — Pretečeno soboto nas je zopet počastil s svojim obiskom gospodin Radić. Kar nas iz njegovih govorov najbolj zanimalo, je to, da je odkrito povedal, da misli vse univerze v državi koncentriati. V Ljubljani naj se ukinje radi tega vse fakultete razen montanistične, ki pa mora biti najboljša. Tako naj bi nam toj prevoju prevrat u težavo pridobljeni univerzo vzeli. Iz te moke gotovo ne bo kruha: prej bo Radić-Pašičeve vlade kraj. Pri nas proti temu vse protestira. Še celo najbolj vneti radičevci bodo protestirali.

Pri S. D. S. nekaj poka. Dokler je bil Pribičevič pri vladu, je bilo vse lepo. Imel je patent na vse. Ko pa je odletel, je nastopil drugo pot. Na kongresu je napadel šef orjuncev, ker se je leta šel pokloniti Pašiču. Šef orjuncev pa mu je zato napovedal vitežki (?) dvoboj, ki ga je Pribičevič odklonil. Sedaj sta dva tabora. Res lepi nacionalisti so! Kot kaki madžarski grofje ali nemški buršaki! Če bi imeli pamet in jo znali "nucati", bi bilo zanje bolje. Za šefu orjuncev so se postavili celo slovenski, kar bo seveda moralno imeti za posledice, da bo vsa stvar razpadla. Škode ne bo.

Jugoslovanska ali pravilno S. H. S. vlada je dala v zadnjem času izgotoviti v Franciji nov kovinast denar po 2 in 1 dinar ter po 50 para, kateri denar je domalega ves v prometu. Z novim letom izgubi namreč ves star papirnat drobiž po 1, 1/2 in 1/4 Din vso veljavno (je že tudi skrajni čas, ker so skoro same cunje). Pravijo sicer, da imamo v Jugoslaviji dosti surovin. To najbrž ne bo res, ker bi drugače vladu pustila kovati denar doma. Rabila bi zato svoje kovine in delali bi ga domači delavci. Že mora pri nas tako biti, da naš delavec ne sme zasiužiti. Bog ne daj! Najraje strada! Gospodje državniki, ki delajo dobro in slabo vreme v politiki in narodnem gospodarstvu, bi se morali že vendar kaj naučiti iz preteklosti. Poleg vsega tega pa je že to, da je veliko novec po 2 Din takih, da jih gospodja nazivajo "makulatura", mi navadni zemljani pa smo jih imeli za ponarejene, ker se razlikujejo v bistvu drug od drugega. Ali ne bi znali naš delavec narediti tudi kaj takega, če ne boljšega?

NAŠI ODRI

Prireditev na starega leta večer v Chicagu.

Kot je bilo prej naznanjeno, je klub št. 1 J. S. Z. priredil veselico, kakor običajno vsako leto, na starega leta zvečer v dvorani S. N. P. J. Letošnja prireditev je vsestransko nadkrilila vse prejšnje. Prvič je bil večji in boljši polnočni program in družič je bila udeležba tako velika, kakršne klub že dolgo ni imel. Velika dvorana je bila v pravem pomenu besede nabita tako, da so se plesalci le s težavo sušali; nabita je bila tudi spodnja dvorana, kjer so bila zasedena vsa omizija. Zabava je trajala po dobrem starem običaju do sedmih sijutrij. Ko je orkester nehal igrati v veliki dvorani ob treh popolnoci, so plesači pričeli napolnilni spodnjo dvorano in tam je harmonika pelal do belega dne.

Društvo "Francisco Ferrer" št. 131

S. N. P. J.

dne 9. januarja 1926

v dvorani S. N. P. J.

2657 So. Lawndale Ave. in 27. osred. Chicago, Ill.

Začetek veselice točno ob 8. uri zvečer

Vstopnice v predprodaji 50c,
pri vratih 75c

S. N. P. J.

ODBOR

Igral bo Kolodrov orkester

Uljudno vabimo rojake v Chicagu in bližnji okolici, da nas posetijo v obilnem številu.

Veselični odbor bo skrbel za dobro in točno postrežbo.

Klub je presenetil udeležence z dobro zasnovanim obširnim programom, ki se je začel izvajati ob enajstih. Kolodrov orkester je zaigral marselejzo. Joško Oven je dekiamiral Vojanovo "Luč" zelo izborni. Sledila je malta Anna Turk, ki je dekiamiral Cvetko Golarjevo "Rojsvo".

Dasi malo pretih — kar se ji ne sme zameriti — je deklica naredila dober vtis s pravilnim nagonom in dobro gesto. Nato sta mrs. Lollie Nemanich in miss Helen Underwood zapeli tri dobre duete, katere je spremjal mrs. Mary Oven na pianu.

Zadnja točka programa je bila igra "Novoletna resolucija" v enem dejanju, katero je nalač v ta namen spisal br. Ivan Molek. Zastor se je odgrnil ob pol dvanajstih in igra je bila končana točno ob polnoči, ko je nastopilo novo leto. V igri nastopijo štiri osebe: bankir Kraus, njegov sin Milan, prijatelj Bimbo in služkinja Zora. Dejanje se vrši v Krausovi pisarni, kjer je bankir pripravil z Bimbom vred resolucijo za svojega sina, da ga namreč ozeni in mu naloži na pleča odgovornost oskrbovanja tovarne. Kraus je mnenja, da so mu sina spridle ženke in bolješeviki, zato ga mora "ozdraviti" v novem letu. Bimbota hči ima biti njegova sinaha. Toda Milan je presenetil oceta in Bimbota z lastno resolucijo, ki je bila, da se ozeni s služkinjo Zoro in pove očetu, da je socialist, ki ne mara izkorisciši delavce v tovarni. — Igralec (John Olip, bankir; Joško Oven, Milan; Andrew Miško, Bimbo in Angeline Tich, služkinja) so dobro izvedli svoje vloge.

Dramski odsek socialističnega kluba št. 1 se tudi pripravlja na vprizritev komedije "Naveden človek", ki se bo vrnila dne 24. januarja. Komedia je vzeta iz življenja v Evropi, in sicer se vrši v okolici Belgradu. V tem Nuščevem igrokazu ni nič resnega, temveč vse za šalo in kratek čas. Vstopnice za prireditve so že na prodaj pri članih kluba. Po prireditvi bo pes v dvorani S. N. P. J.

Burka v Waukeganu.

Greys Lake, Ill.—Poglejmo v dolino šentflorjansko v nedeljo dne 10. januarja, ko bo predstavlja naš socialistični klub št. 45. Cankarjeva farfa "Pohujšanje v dolini šentflorjansk" je ena najbolj izrazitih in globoko zamišljenih iger, kar jih je že videl oder Slovenskega narodnega doma v Waukeganu.

V dolini najdemo umetnika in razbojnika Petra z njegovo ljubico Jacinto, ki se izkoristita s hinavsko nedolžnostjo v deviški dolini šentflorjanske. Vzorni moralisti so starci grešniki, nečimerna lepota je plačljivih razumovanosti. Osebe, ki nastopajo v tridejanki, so sledete:

Peter (Kristof Kobar), umetnik in razbojnik, Martin Judnič: Jacinta, njegova ljubica, Mary Pierce: župan, vrhovni čuvaj doline šentflorjanske, Frank Brus: županja, še zmirom greha vredna nečimernost, Rozi Skala: dancar, obsojeni grešnik doline šentflorjanske, Andrej Možek: dancarka, grešnica, Rozi Šifrer: ekspeditorica, druga grešnica, Frances Zakovšek: učitelj Svilego, jokava nedolžnost, John Homek: notar, živ paragraf in star grešnik, Jakob Mesec: štacunar, zapit vaški oderuh, John Zubakovec: štacunarka, sitna mati, Ana Brus: cerkovnik, hinavsko pobožnost, Frank Pierce: Debeluhar, vaški policist in živa postava, Louis Kužnik: popotnik, sirota iz doline šentflorjanske, John Gantar: hudič, kopitonog in kosjebrad, Rudolf Skala.

Pričetek igre bo ob dveh pooldinah. Vstopnina za odrasle je 50c, za otroke 10c. Vstopnina za odrasle je 25c, ali iste vstopnice, ki so bile kupljene v popoldanskemu programu, so veljavne tudi zvečer za ples.

Bratje, pokatimo nasprotinom, ki omenjam rajejo proti S. N. P. J. in glavnim odbornikom,

da nas njih ruvarjenje le podžiga k delu. Dobimo vsak po enega novega člana in članico in S. N. P. J. bo štela koncem leta 1926 75,000 odraslih članov. Potem naj se zunanjí sovražniki le zaletavajo v našo močno S. N. P. J., razbili si bodo njih "inteligente" buče.

Pojdimo na delo in agitacijo in pridobimo vsak po enega novega člana in članico ter narodnikov za Prosveto toliko, da jih bo koncem leta vsaj 25,000 na dnevnici. — Louis Kuznik.

VESELICE

New York, N. Y.—Naznanjam vsem članom društva "Slovenija" št. 56 S. N. P. J., da se je na tej meseci decembra sklenilo snižati društvene prispevki z 25c na 20c mesečno. Prosim torej tiste člane, kateri poslušajo dobesedno po pošti, da to upoštevajo.

Nadalje prosim vse člane društva, da se društveni sej bolj redno udeležujejo in tudi članarino bolj točno plačujejo.

Zelim vsem članom dr. Slovenija št. 56 S. N. P. J. in ostalem članstvu jednote sredno leto 1928. Anton Cvetkovich, tajnik.

Bansford, Ind.—Na veselico dne 9. januarja vabimo vse sosednje društva, rojake in rojakinje. Veselico priredi male društvo Grozd št. 474 S. N. P. J. v John Perona dvorani, Bansford, Ind. Pripravili bomo dobro zabavo, da se bo morali veseliti vsak, kdo pride na veselico. Za plesačelje nam bo svrlja znana slovenska godba. Za lastno pa vsakovrstni prigrizek in za ženje na okrepčilna pišča, za mladino vsakovrstna slaščica in drugo. Torej vse na veselico dne 9. januarja. Začetek je ob sedmih zvečer. — Veseljni obisk.

Chicago, Ill.—Vabilo na štirinajstego maskaradno veselico, katero priredi najstarejše društvo "Slovenija" št. 44 C. S. B. P. J., ustavljeno na svobodomestni podlagi leta 1891, katero priredi dne 9. januarja v Narodni dvorani, S. Racine ave. in W. 18th St. — Pričetek točno ob 8. zvečer. Vabilo vse sprednje narodno društvo in cenjeno občinstvo za obilen poset, da nam ponosimo k boljšemu uspehu. Ker je to maskaradna veselica, bo društvo kakor običajno tudi lotos razdelilo več daril med ženske in moške maske. Za red in zabavo in vse drugo bo kot ponavadi skrbel odbor, da bo se občinstvo zadovoljno in z veseljem poslovilo od nas. Ne pozabite 9. januarja 4. l. Nasvidenje! — Tajnik.

NOVI NASLOV

Uradne ure so: dnevna od 11-6 v pooldinah včeraj nedelje. Pondeljek, sredo in petek včeraj ob 11.00.

DR. JOS. V. GRAHEK
Physician and Surgeon
303 American State Bank Bldg.
600 Grant St. at Sixth Ave.
PITTSBURGH, PA.

OGLAS.

Podpisani sem seznal, da se je pred enim mesecom nahajal v našem mestu neki rojak iz države W. Va. in je izpraseval po meni. Namreč se stvar tice zadeve nekega mojega umrela sovražnika po imenu Urbas. Jaz sem doma iz Blok, po domače Struklov. Rojake prosim, ako je kateremu kaj znano o ti stvari, naj mi javijo na moj naslov, zakar bom zelo hvaličen: Louis Zakrašek, 1303 W. 20th St., Lorain, Ohio. — (Adv.)

IZSEM SVOJEGA BRATA

Fran Cebularja, aka kateri rojake ve za njegov naslov, prosim, da mi to omenjam, ako bo sam to čital, naj se javi na moj naslov: Louis Cebular, — P. O. Box 126, — Vandling, Pa. — (Adv.)

RESIDENCE 3316 S. Bishop Ave.
TELEFON: Lawndale 2512.

DR. JOHN J. ZAVENTNIK,
PHYSICIAN & SURGEON
Layer Bldg., 2425 W. 20th St.
vogal Lawndale Ave. in 25. nivo.
Telefon: Crawford 2512, 2512.

ORDINACIJSKE URE:

Ob delavnikih od 8. do 6. poslednje teden v letu in od 7. do 8. vsečev redni dan. Ob nedeljih od 11. do 18. včeraj.

NAROCITE SI KNJIGO
"Amoritiki Sloveni"

FARMA NA PRODAJ.

Proda se v državi Michigan blizu Muskegon, 63 akrov farma, 9 sobna hiša, elektrika in hiši in stali, satala za 20 glav živine in vse druga potrebna poslopja v dobrém stanju. 100 sadnih dreves, 400 trt, 60 dreves za senco, 6 milij do večjega mesta, 3 milij do pošte in pol milje do sole. Prodaja se za gotovi denar ali zamenja za več hiš ali pa malo hiš in par lot v mestu Chicago. Za pojasnila pridite osebno ali pišite na: 2272 Blue Island ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

POSESTVO NA PRODAJ.

v starji domovini v Gribljah št. 51 pri Cernomilu na Dolenskem, sestoji iz hiša, pod, skedenj, prasičji hlev, velika šupa za seno in slamo, vrt z raznovrstnim sadnim drevjem, veliko lepih njen, stelnikov in 5 oralov, lepe hrastove in smrekove hoste, vse skupaj sestoji iz 40 oralov (jedov) zemlje. Ker jaz vseled moj tu odraslih otrok ne namejam, vse am včasih, vendar ne v življenju. — (Adv.)

ŽENITVENA PONUDBA.

Plemeniti in dragi gospod želi resničnega sestanika v svrhu ženitve z mladenko dekletom v starosti 30 do 40 let. Prednost imajo gospodične, katerim se nima bila sreča mila. Nesrečna z enim otrokom ni izključena. Sprejemam se le rese ponudbe s sliko. Pišite na naslov: "Pomlad" P. O. Mapletown, Pa. — (Adv.)

CUNARD
V JUGOSLAVIJO

(predo Cherbourg)

Začetno ceno v tretjem razredu na tja in nazaj.

V LJUBLJANO in nazaj na BERENGARIJ: \$210

AQUITANIJ: \$206

MAURETANIJ: \$206

in davek

8 in pol dne do Januarija.

Odprtje ob zvezkih. Tuja: sestanek ženitki se prične, ne da bi bil pod vremeni kvoti. Več potnikov tretja razreda ne v kabini. Nepravilnosti tista, da potnikov vse v kabini.

Za potnikov v vse v kabini.

Za potnikov v vse v kabini.

za ali ne

8 in pol dne do Januarija.

Odprtje ob zvezkih. Tuja: sestanek ženitki se prične, ne da bi bil pod vremeni kvoti. Več potnikov tretja razreda ne v kabini. Nepravilnosti tista, da potnikov vse v kabini.

Za potnikov v vse v kabini.

za ali ne

8 in pol dne do Januarija.

Odprtje ob zvezkih. Tuja: sestanek ženitki se prične, ne da bi bil pod vremeni kvoti. Več potnikov tretja razreda ne v kabini. Nepravilnosti tista, da potnikov vse v kabini.

Za potnikov v vse v kabini.

za ali ne

8 in pol dne do Januarija.

Kadar

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopis je na vredno.

Narodnina: Zdajnjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$25.00 na pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago in Cicer \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 za tri meseca, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDEDERATED PRESS"

Datum v oklepaju n. pr. (Nov. 26-25) poleg vsega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevnem poteka narodnina. Ponovite lo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

ALI JE ORGANIZACIJA POTREBNA?

Ozrimo se okoli sebe, poglejmo malo v življenje, in takoj spoznamo, da vsako fazo človeškega življenja vodi nekakšna organizacija. Dandanes ne ustvarjajo stvari posamezniki, ampak vse se vrši z multipliciranjem človeške delavne sile. Semintje stoji posameznik in se loči od drugih, ampak če pogledamo, kaj je za njim, tedaj hitro spoznamo, da je le predstavnik kakšne organizacije.

Organizacije ustvarjajo ljudje, ki imajo skupne interese. Kár je enemu človeku nemogoče izvršiti, to lahko izvrši skupina ljudi. Ljudje, ki so zadovoljni s stvarmi, kakor so, ne potrebujejo organizacije. Ljudje, ki hočejo kaj doseči in če jih vodi skupen cilj, se morajo organizirati.

Mestna občina je organizacija. Ljudje, ki hočejo zgraditi cerkev, se organizirajo, da jo zgrade. Tako je tudi s šolo, sploh z vsako stvarjo, ki koristi več posameznikom, ki tvorijo skupino ali organizacijo.

Kapitalisti se združujejo v kompanijah, da pomnože blagovno produkcijo in vodijo blagovno distribucijo v svojo korist. Tako imajo na pr. transportne družbe, produksijske kompanije in finančna podjetja, da izvedejo, kar je posameznemu kapitalistu nemogoče. Te kompanije in podjetja se zopet družijo v trustee, da je produkcija moč še večja, kakor je bila, dokler so bili pocepljeni v kompanije.

Delavci se zopet organizirajo v političnih, strokovnih in gospodarskih organizacijah, da dosežejo, kar je posameznemu delavec nemogoče doseči. Ako delavci samo tarnajo in tožijo o slabih časih, jim to tarnanje, javkanje in toženje ne pomaga popolnoma nič. Dosegli ne bodo nicesar s takim početjem za skupne interese. Za vsako izboljšanje položaja, ki so ga dosegli delavci, se imajo zahvaliti le svojim organizacijam.

Posamezni delavec se lahko trdno drži stališča kot posameznik, lahko gre od tovarne do tovarne, se prepriča s preddelavci in superintendenti, povsod bo našel enake razmere. Ogniti se ne more teh razmer, kajti on je delavec in sedanji gospodarski sistem ga sili, da tekmuje pri delu s svojimi tovariši. Dobiti mora delo, pa naj ga dobi kjer koli, povsod se bo lahko prepričal, da nekdo gospodari nad njim in mu narekuje, kako naj dela in kakšne naj bodo razmere, v katerih dela. Ako hoče delavec, da se izboljšajo te razmere, se mora združiti z drugimi delavci, da dosežejo skupaj v svojem interesu, kar je posameznu delavcu nemogoče doseči.

Slovenska narodna podpora jednota je tudi organizacija, ki ima svoje cilje in naloge. In sicer je to delavska gospodarska organizacija, ki spada med podporne ali zavarovalne organizacije. Kot tako ima svoja pravila, ki določajo, kakšne so dolžnosti in koristi članov. Teh pravil ni nihče vsili članstvu S. N. P. J., ampak članstvo jih je sprejelo s splošnim glasovanjem ali po svojih zastopnikih na konvencijah. Z drugimi besedami to pomeni, da si je članstvo S. N. P. J. dalo postave, ki natančno predpisujejo, kako morajo člani vršiti svoje dolžnosti, da so deležni vseh podpor in drugih dobrin, ki jih daje jednota. Ta pravila niso vekotrajna in nespremenljiva. Članstvo jih lahko izpremeni vsakčas z referendumom ali po svojih zastopnikih na konvenciji, ako pride do preprica, da so izpremeni potrebna. Članstvo S. N. P. J. se torej nicesar ne vsiljuje in tako je, kot je sklenila večina bodisi pri splošnem glasovanju ali večina zastopnikov na konvenciji. Manjšina se mora seveda zadovoljiti z zaključki večine, dokler s stvarnimi argumenti ne preprica večine, da je v zmoti in večina ne zavrže svojega prejšnjega zaključka in ne osvoji priporočila manjšine kot svoj zaključek.

S. N. P. J. ima veliko nalog, ki se pa dajo v glavnem deliti samo v dve nalogi: izobraževalno in podporno. O teh nalogah in o vsem, kar je s temi nalogami v stiku, bo uredništvo razpravljalo v uradnih številkah. Marsikomu ne bodo argumenti všeč, ki jih bo navedel urednik. Dolžnost urednika je, da pove svoje argumente ne osiraje se nato, ako so vsem všeč ali ne. Dolžnost ga veže, da vsak dogodek, vsak sklep, vsako stvar opisuje v taki luči, v kateri jo vidi. To ne pomeni, da je urednik nezmotljiv človek, ampak da je podvržen ravnotakso zmotam, kot vse drugi ljudje. Pravico pa ima zagovarjati vsako stvar v

taki luči, v kateri jo vidi, dokler ni prepričan, da jo je videl v napačni luči.

Zadnja konvencija je sklenila, da mora urednik v vsaki tedenski uradni številki napisati najmanj dve koloni o S. N. P. J. in o drugih podpornih organizacijah. Urednik ni tega želel, ampak je še ugovarjal, kajti tak zaključek izroča preveč moči uredniku in tisti, ki ga je stavil ali podpiral, najbrž ni misil nato. Ampak ta točka je zdaj v pravilih in ravnati se bo treba po nji, dokler ostane v pravilih. Dozdaj nima še nobena podpora organizacija, kolikor jih je poznanih uredništvu "Prosvete," pa naj bodo slovenske ali tujejezične, take točke v svojih pravilih. Pri S. N. P. J. je torej prvi poizkus.

Gradiva za razprave je še preveč. Že zapisnik osme redne konvencije nudi gradiva najmanj za par let. In preden bo razprava o tem končana, bo že zopet za par let novega gradiva. Ker S. N. P. J. ni edina podpora organizacija, ampak jih je poleg nje še na tisoče drugih, delavskih in protidelavskih, verskih in protiverskih, o katerih bo treba tudi včasih pisati, ne bo prav zanesljivo zmanjkalo gradiva.

Članstvo S. N. P. J. se že zdaj opozarja, da bodo v teh kolonah razprave o S. N. P. J. in drugih podpornih organizacijah v vsaki tedenski uradni številki. Kar bo dobrega v teh razpravah, naj članstvo sprejme in skuša, da S. N. P. J. postane še močnejša, če bo kaj slabega po njegovi sodbi, naj pa zavrže. Urednik se bo potrudil, da bo storil najbolje po svojih močeh, članstvo naj pa po svojih močeh sodeluje z njim, da bodo razprave obrodile dober sad za Slovensko narodno podporno jednoto. Ako se to zgodi, tedaj je nova točka v korist S. N. P. J., ako ne, tedaj je zanje škodljiva.

RESNICA SE NE DA UTAJITI.

Tudi najeti provokator je ne more skriti.

Najeti provokator, ki si je nadel nalogo, očistiti S. N. P. J. korumpiranih "socialpatriotov," tako namreč imenujejo provokator in njegovi podporniki, vse člane S. N. P. J., ki so zvesti načelom S. N. P. J. in so pripravljeni braniti S. N. P. J. proti njenim sovražnikom z desne, leve in sredica, zelo rad jaha svojega starega, že precej šepavega konjička, kadar hoče ukazati, kako morajo člani S. N. P. J. misliti in delati. Ob taki priliki pravi: "Glejte, socialpatriotje so podpirali senatorja La Follette kot predsedniškega kandidata, pa se celo Prosveta, ga je priporočala."

Ali najeti provokator sploh ve, kdo je bil pokojni senator La Follette? Ali mu je znano njegovo delo v kongresu? Ali mu je znano, kaj je senator La Follette storil za delavski razred?

Naša navada ni, da bi komu slavo peli, ne bomo pa dovolili, da duševni kretini, kot je najeti provokator, blatio spomin na moža, ki je nekaj storil za delavski razred, dasiravno ni pripadal k njemu.

Pokojni senator La Follette ni bil socialist. To smo povedali že večkrat. La Follette ni verjel v papeža v Rimu in ne v Moskvi, ampak bil je borec, pravi borec za ljudske pravice, ki je bil vselej pripravljen prevzeti odgovornost za vsako napako, ki jo je storil, nase, ker se pač ni mogel izgovoriti na nobenega papeža, da mu je dal napade ukaze. Pokojni senator La Follette je bil pač borec, zraven pa človek, ki je podvržen zmotam, katerim niso podvrženi sami vsi navadni ljudje in borci, ampak tudi vsi papeži, pa naj bodo na skrajni desnici ali skrajni levici.

Bilo je nekako v začetku leta 1921. V senatu so bili samo trije senatorji, ostali so stali po hodnikih, ali so pa bili kje drugje. Ti senatorji so bili Smoot, Poindexter in King. Senator Poindexter je mislil, da je zdaj najugodenjši trenotek za vložitev predloga, ki zasužnji ameriške delavce. Predloga je bila fino sestavljena, kajti glasila se je, če delavci nastopijo sporazumno, izvrše zločin zato, ki se kaznuje z deset tisoč dolarjev denarne globe ali deset let ječe. Železničarske organizacije bi bile z enim mahom razbiti. Postala je torej velika nevarnost ne le za ameriško delavstvo, ampak za delavstvo v vsej Evropi, da se uklene v debele in močne suženjske verige, kajti če bi evropski kapitalisti čitali, kaj se je zgodilo z delavstvom v Ameriki, tedaj bi se ojunačili in hitro posneli ameriške kapitaliste. Predloga je bila že sprejeta, ko je v senat prihrumel pokojni senator La Follette. Na zadnjem senatorji, ki so vedeli, kaj se godi, so za trenotek spravili pokojnega senatorja iz senatne dvorane. Ko je pokojni senator izvedel kaj se godi, je prišel v senatno dvorano in takoj vložil svoj ugovor, da se Poindexterjeva predloga še enkrat uvažuje. To je pomagalo. O premetni poteki nazadnjih senatorjev, s katerimi so hoteli izpremeniti industrijske delavce v industrijske tlačane, da tlačajo industrijskim avtokratom, so pričeli prihodnji dan pisarji listi, in predloga je bila pokopana.

Pokojni senator La Follette je avtor znanega mornarskega zakona, ki je osvobodil mornarje tlačanskega razmerja do njih delodajalcev. Ali je najetemu provokatorju znano, v kakšnih razmerah so preje mornarji delali na trgovskih ladiah, in da so bili priklenjeni na ladijo kot nekdaj tlačani k posestvu tlakarskega gospoda? In da so te tlačanske razmere odpravljene, je delo pokojnega senatorja La Folletta in delavstva, ki je podpiralo njegovo akcijo.

ŽARKOMET

Srečno!

Pravni so srečno za nami in dolariki tudi. Krepko stopaj mož, ne osiraj se nazaj!

Rasne nevrede.

Kup nesreče se je zrušil na dežele starega kraja. Povodni in potresi — vojna je pa itak zmoreno. Ubogi ljudje! Ali ste kaznovani, ker so gospodje grešili, ali ste tepeni, ker ste preveč pridni — kdove?

Moderni princ.

Rumunski kronprinc je obesil pravico do krone na klín in bajejo primah v Ameriko v filmu. Karol ve, kje in kdo so danes pravi kralj in princ, ki počnejo največ milijonov dolarjev — to je glavno — in slave.

Strah v Montani.

Cenjeni K. T. B. v Giptownu se je pojival strah. Izgleda kar šest čevljev visok moški, ki prekocdi šest čevljev visoko ogorja. Najprvo se je ogisal pri neki italijanski družini, ki je mož bil na ponočnem delu, nato se je preselil k sosedom Slovenem. Najraji pride med 11. in 12. uro k tistim, ki so v strahu za svoje boljše polovice. Nekoga večera je bilo celo slišati streljane in pokalo je kakor na "kajzermanevrh". Kmalu ne bo človek varen svoje glave na zunaj in znotraj pred temi strahopetci: — Nekdo iz Krnice, Klein, Mont.

Hvala, ne potrebujemo!

Trunk uči Prosveto pravete in kliče, naj pustimo pravljice ali jim odkažimo mesto, ki jim gre. Nepotrebno delo. Pravljice so že davno na svojem mestu v — klerikalni pravoti. In dokler pravljice paradirojajo pod masko resnice, bo Prosveta kazala na iste in jih sledila.

Slika iz Penne.

Ančka (pride iz sosednje naselbine k Franck v vas): Dobran dan, Francka.

Francka: Hello, Ančka! Samo minuto mi oprosti. (Gre v kuhičko, kjer ima opraviti pri poči.)

Ančka (sede k mizi, na kateri so časopisi. Hitro pregleda liste. Bilo je par ameriških listov in namesto "Ave Mice" najde "Prosveto".)

Francka (se vrne): Kaj ti pa je, da si tako bleda?

Ančka: O, ní, ní — ali imate tudi pri vas to judovako "Prosveto"?

Francka: Kaj? To je dober list. Meni se zelo dopade.

Ančka: Čez duhovne laže!

Francka: Duhovni laže, Ančka! Prosveta samo pribija njihove laže.

Ančka (vstane): Jaz grem. Zbogom.

Francka: Hitro si opravila. Goodbye. — Nekdo, ki vse izvaha, Sharon, Pa.

STRASNO PROPADANJE RU-

SIE!

Otroci, puane, stare matere, novorojenčki in golebi so šli med reparje!

Moskva, Rusija. — (Izvirno poročilo Amer. Slov.) — Grozno je v Moskvi pod sovjeti! Povprečno vsak dan štiri umori in 12 rokop. Avtobanditke so stalno na delu. Mali poboji ropajo in kradejo. Stara mati je dala ubiti svojega moža. Martin Durkin še straši po Moskvi. Strašno pijanje, silno moralno propadanje. Tako je v Moskvi, v kateri se vrši letos euharistični kongres...

Pravila Zvezne slovenskih predstavnikov v Clevelandu (Z. S. N.)

1. Tovarniški delavci niso spotobni za člane.

2. Butiglarji imajo prednost.

3. Člani se udeležejo samo takrat, kadar so volitve delegatov.

4. Sprejme se tudi nekaj frameronov in socialistov, da bo bolj vleklo.

5. Člani morajo imeti delnice kakake banke in udeležiti se morajo vseh naprednih slavnosti (nova maša, birmă, katoliški shod itd.) ter dati svoje automobile na razpolago brezplačno.

6. Dolžnost članov je, podpirati cerkev, ki je silno potrebna in koristna slovenskim delavcem, in druge privatne ustanove.

7. Drugih pravil nam ni treba.

— Lucifer iz Cleveland.

Kratki lasje —

G. Trunk bi sejo rad vedel, kdo je Old Moulder iz Terre Hault, Ind., pa je prišel s trikom, da sem to jaz, hehe! Še bo zabava, ampak ne na moj račun.

K. T. B.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Vse resolucije, ki so bile poslane uredništvu po Novem letu bodo predložene gl. odboru, ki bo obdržaval svojo sejo dne 8. februarja t. l. Gl. odbor jih bo najbrž priobčil v zapisniku. Tudi dopisi prepričljive vsebine, načrtajoči se na notranje zadeve S. N. P. .. bodo predloženi omenjeni seji gl. odbora. Po prvi seji gl. odbora bo uredništvu lagijo odločiti, kaj gre v list in kaj se predloži seji, ker bo gl. odbor na svoji seji sprejel pravilo, ki točno pravila, ki se tiče uveljavljanja list. Nova pravila so stopila v veljavo z Novim letom in pravilno lahko točno pravila le gl. o

Ufficijska razširjanja

S. N. P. J.

VZPREDNILO GLEDE IZREDNEGA ASSEMENTA.

Krajevnim društvom in člom S. N. P. J. vobče naznajam, da je trimesedna seja gl. izvrševalnega in gl. nadzor. odbora S. N. P. J., ki se je vrnila dne 19. in 20. t. m., naredila nove zaključke glede izrednega assementa, in sicer:

Sklad za \$4 dnevne bolniške podpore se ne izboljšuje, temveč leže v vedno večji deficit, in to krib izredni nakladi. In gl. izvrševalni odbor je moral sklaniti, da se izredna naklada v tem skladu zviša z \$5 na \$10 mesecno. To bo za prizadete člane seveda zopet neljuba novica, toda gl. izvrševalni odbor ne more pomagati. K temu nas večje pravila, drugega izhoda ni. Vsak član, ki je zavarovan za \$4 dnevne bolniške podpore, mora torej plačati poleg rednega assementa še \$10 izredne naklade na mesec. To se prične meseca novembra t. l. in se nadaljuje vsaki mesec naprej do uradnega preklica ali spremembe.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

DRUŠTVENIM TAJNIKOM V POJASNILO:

S 1. jan. 1926 stopijo v veljavo nova pravila. Ker pa pravila še niso izgotovljena, zelim pošte nekoliko pojasnila, da se bodo tajniki vedeli ravnati.

Tajnike(ice) se prosi, da odpšijejo assement za mesec december t. l. do zadnjega v mesecu, tako da bo nam mogoče vse urediti za novo poslovanje, ki se prične s 1. jan. 1926. Ravnokako se prosi, da vse prošnje, prestopne liste itd. odpšijete takoj na gl. urad. Po 1. jan. 1926 bodo mesečna poročila za redni članski oddelek izdelana v gl. uradu in društva, ki odpšijejo poročila za mesec dec. t. l. prej, dobijo poročila za mesec jan. 1926 toliko hitreje. Društveni tajniki bodo izpolnjevali mesečna poročila za mladinski oddelek še za toliko časa, da vidimo kako bo šlo z mesečnimi poročili odraslega oddeleka, pozneje bomo pa lahko uredili tudi poročila za mladinski oddelek na način kot smo sedaj za odrasli oddelek.

Na poslanih poročilih o izvoljenih uradnikov za bodoče leto smo zapazili, da pri več društvin niso izvolili blagajnika temveč je tajnik in blagajnik v eni osebi, kar je proti pravilom po 1. jan. 1926. Dosedaj smo imeli tako določbo v pravilih, toda zadnja konvencija je sklenila, da tajnik ne more biti obenem društveni blagajnik; torej vaa društva, ki se niso ravnala po navedilih gl. predsedniku, ki jih je priobčil v začetku tega mes. oziroma koncu mes. nov. t. l. naj takoj izvolijo blagajnika ter nam naznanijo ime in naslov blagajnika, da lahko uredimo imenik krajevnih društev.

Pri assementu bo po 1. jan. 1926 nekoliko spremembe, torej za slučaj, da kateri član plača assement predno dobite poročila iz gl. urada, vpoštevajte to naznilo koliko je razlik na assementu po novi lestvici, katero je sprejela konvencija: Člani zavarovani za \$1 dnevne bol. podpore (ne glede na smrtninsko zavarovalnino) plačajo še več mesečno kot dosedaj; člani zavarovani za \$2 dnevne bol. podpore pa še več mesečno in člani zavarovani za \$3 dnevne bol. pod. pa 28c več mesečno. Članice, ki so zavarovane samo za smrtnino ali člani s potnimi listi, plačajo še več mesečno (18c namesto 15c).

Novopristopli: — V smislu pravil mora vsak član poznavati prosilca vsaj šest mesecev predno ga sme predlagati za vstop v jednoto. Društvo se prosi, da se strogo ravnajo po novi določbi, ker če društvo krši to točko, zapade kazni.

Novopristopli kandidati se lahko zavarujejo poljubno in sicer za \$250, \$600, 1000, \$1500 in \$2000 smrtnine ter za \$1 in \$2 dnevne bol. podpore; prosilci nad 40 in ne več kot 50 let stari se ne morejo zavarovati za več kot \$1000 smrtnine in \$2 dnevne bolniške podpore; prosilci nad 50 let in ne več kot 65 let stari se lahko zavarujejo le do \$600 smrtnine in \$1 dnevne bol. podpore. Novopristopli lahko

po preteklu enega leta zvišajo zavarovalnino v bolniški razred in sicer do \$3 dnevne bol. podpore, če niso že prekoračili starosti 40 let. Razume se pa, da člani, ki zvišajo zavarovalnino, morajo biti zdravniško preiskani ter morajo vložiti prošnjo za vstop v višji razred.

Prosilci nad 40 let starosti se morajo izkazati s kako merodajno listino iz rojstnega kraja glede prave starosti, drugače ne morejo postati člani jednot. Za izkaz starosti zadostuje knjižni ali potni list, delavska ali vojaška knjiga, državljanški papir (prvi ali drugi) ali pa zapršena izjava pred javnim notarjem in sicer v navzočnosti dveh članov, ki poznata prosilca. Društvo se prosi, da ne sprejmejo nobenega prosilca v društvo, ki je nad 40 let star, in če nima izkaza starosti za časa pristopa, ker lahko se pripieti, da bodo morali se dati še enkrat preiskati. Prošnja novoprist. kand. mora biti v rokah vrhovnega zdravnika v teku šest tednov po preiskavi pri društvenem zdravniku, drugače so prošnje neveljavne.

Pogrebni stroški: — V smislu pravil se ne plača manj kot \$5 in ne več kot \$250 za pogrebne stroške.

Operacije: — Jednota plača le za operacije, ki so navedene v pravilih; če operacijska listina ni predložena v teku šest mesecev po operaciji se ne plača oper. stroškov. Nadalje, se ne plača oper. stroškov, če ni član jednotne nad leto dni.

Pasivni člani: — Člani, ki se prijavijo za pasivne, morajo plačati assement za mesec, v katerem naznanijo tajniku, da želijo postati pasivni člani; pasivnost se pa prične še le z 1. dnem prihodnjega meseca.

Dijaka podpora: — Po 1. jan. 1926 se ne plača dijakom assement niti podpora iz skladu izrednih podpor; konvencija je to zavrgla, torej vsak dijak mora sam plačati assement ali pa postati pasivni član.

Prestopni listi: — Prestopni listi so brezplačni; če kateri član želi prestopiti k drugemu društvu, mora plačati assement prihajnjemu društvu za eden mesec naprej in še le tedaj smanjiti izrednega assementa za časa, ko je odšoten; če pa se želi prestopiti k drugemu društvu, mora takoj plačati assement za mesec jan. in feb. 1926, na kar tajnik izda prestopni list in sicer takoj.

Potni listi: — Potni listi so brezplačni. Član, ki zahteva potni list, mora plačati ves assement naprej in sicer za šest mescev, oziroma za eno leto; poleg tega pa mora založiti \$2 za slučaj kakih izrednih assementov za časa, ko je odšoten; če ni nobenega izrednega assementa, dobi vsoto povrnjeno, ko se vrne iz stare domovine. Člani s potnimi listi plačajo assement le v smrtninski sklad ter 18c v upravnem skladu, niso pa opravičeni do bol. podpore niti do odšodnih. Članice, ki se vrnejo v teku 3 mesecov lahko prestopijo nazaj v bol. razred brez zdravniške preiskave; člani odšotni za več kot 3 mes. se morajo dati zdravniško preiskati, da hčajo prestopiti nazaj v bol. in odšodki sklad. Člani, ki odpotujejo v staro domovino radi zdravja, morajo to naznani na gl. urad predno odidejo, in ko se vrnejo, lahko prestopijo nazaj v isti razred brez zdravniške preiskave.

Spremembe oporok: — Spremembe oporok so brezplačne.

Mladinski oddelek: — Pravila mladinskega oddeleka ostanejo tako kot dosedaj oziroma dokler jih gl. odbor ne spremeni. Tajniki bodo izpolnili poročila kot dosedaj.

Več delegatov je izročilo konvenciji različna poročila, kar želim sedaj pojasniti, kaj se more storiti in kaj ne.

Eni so zahtevali, da jednota površa assement za 10c mesečno, tako, da bi bili člani mladinskoga oddeleka opravičeni do operacijskih stroškov. V smislu zakona je to prepovedano in se ne more izvršiti. Zakon samo določa, da se otroci lahko zavarujejo le za smrtnino, torej to vprašanje odpade. Drugi so zahtevali, da bi sprejemali otroke v mladinski oddelek, ki so pod enim letom starosti; to je tudi prepovedano; vaa otrok mora biti najmanj eno leto star, predno sme prestopiti v jednoto. Nekateri so zopet hoteli, da bi znala smrtnina nekoliko več kot dosedaj; to je tudi proti zakonu države Illinois. Država je določila vsoto, za katero se sme otrok zavaruje; torej ni mogoče zviliti smrtnine.

Zdravniške stroške novoprist. kand. — Društveni blagajniki držijo preostanek oziroma premoženje društva in prejemajo nakazila (bol. pod. itd.) iz gl. urada.

Matthew J. Turk,
gl. tajnik.

DRUŠTVENIM TAJNIKOM V POJASNILO.

V smislu pravil, ki so stopila v veljavo dne 1. januarja t. l. se imajo tajniki ravnati strogo po določbah radi pošiljanja assementa na gl. urad. Jednota ne bo ved sprejemala "certified checks" (certificirane čeke), "cashier's checks" (bančne čeke) za društveni assement, temveč društva imajo poslati le "postal or express money orders" (poštne ali ekspresne nakaznice) in Chicago or New York Bank Drafts čeke ali newyorške nakaznice. Društva, ki tega ne storijo, bodo morala plačati za izmenjanje čeke. V nasprotnem slučaju bomo vse skupaj vrnili. To velja za članski in mladinski oddelek. Za slučaj, da assement ni velik za mladinski oddelek, lahko tajniki pošljajo poštne znamke.

Društvenim tajnikom naznamo, da tiskarna še ni gotova s tiskanjem pisalnega papirja in kuvert, torej potrpite nekoliko časa. Kakorhitro bo vse izgotovljeno, bomo razposlali pisalni papir in kuverte na društva.

M. J. Turk, gl. tajnik SNPJ.

BIVŠI POLICAJ ARETIRAN ZARADI IZSILJEVANJA DENARJA.

Chicago, Ill. — Pod kluč so spravili bivšega mestnega policaja Stephen O'Neilla, ker je izsiljeval od lekarnarjev denar, če da jih naznani oblastim, ako njemu ne plačajo določenega zaneska denarja. Dva lekarnarja sta v njem spoznala izsiljevalca, ki je od njiju zahteval denar, če ne, jih pa naznani, da izgubita devoljenje za lekarno. O'Neill je nastopal kot zvezni uradnik.

NAROČITE!
Klobase iz svinjskega mesa, prekajene s Hickory lesenom in prinesi džav. Cena 40c funt poština prosta. Z naročilom prisluhi Money Order nakaznico.

ANTON LIPOLD,
P. O. Naylor, Mo.

VABILO NA Veliko maškeradno veselico

katero priredi
Društvo "SLOVENIJA" ŠT. 44, Š. S. B. P. J.

V SOBOTO VEČER, DNE 9. JANUARJA 1926
v Narodni dvorani na 1802 S. Racine Ave. in 18. cesta
Najpomenljivejše maske dobe nagrada v vrednosti do \$200.
Začetek veselice je točno ob 8. uri zvečer.
Vstopna je 50c za osebo.

Uljudno vabimo cenjeno občinstvo Chicago in okolice, da se polnoštevilno vdeležijo te veselice. Zabave bodo dovolj za vse in tudi za lačne želodce in suha grla bo dobro oskrbljeno.
Pridite vsi, vabi ODBOR.

VABILO NA VESELICO

katero priredi

DRUŠTVO "POSTOJNSKA JAMA" ŠT. 138, SNPJ.
v. Canonsburg, Pa., dne 9. januarja 1926
v društvenih prostorih.

Začetek veselice ob 6. uri zvečer.

Vstopna za moške 75c in za ženske 25c.

Igrali bodo Tamburaši izvrstne komade, tako, da bo vsem plesačelom dobro postreženo, da bo pa tudi za lačne in žejne vsega dovolj, bo skrbel veselčni odbor. Uljudno vabimo rojake in rojakinje, ter bližnja društva, da nas posetijo na ta večer v obilnem številu.
ODBOR.

NOVO LETO

pričeti pravilno je velikega pomena za celo leto in poznejšo dobo.

Pričnite ga z nalaganjem vsaj malega dela svojega zasluga ter nadaljujte z nalaganjem redno.

Pri nas lahko pričnete novi vlog z zneskom:

5%.

ter nadaljujete s poljubnimi zneski. Obrestovali priznemo vlog z vsakim prvim v mesecu ter plačujemo obresti po:

4%.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

Clani S. N. P. J. širite svoj list
in pridobijavajte nove člane.

LET 1926

JE NASTOPILO. Vsak si želi, da bi bilo isto blagodejno za njega. V tem času vsak vlagatelj vprašuje samega sebe, koliko obresti dobiva od vloženega ali investiranega denarja.

Ne pozabite, da International Building & Loan Association (Slovenska Posojilnica) na 6235 St. Clair Avenue, vogal 63. ceste, plačuje vlagateljem po:

5% OBRESTI

Kot običajno bomo tudi letos plačali vlagatelju, ki naloži pri nas denar do 15. januarja, obresti od 1. januarja dalje.

Cim več vlog, tem več denarja za prva posojila na posestva našim rojakom!

Sprejemamo denar na vloge po 5% iz drugih naselbin. Vzdignete ga lahko vsak čas potom pisma in vložne knjižice.

Za srečno in uspešno Novo Leto 1926 vsem Slovencem in Jugoslovom

The International Building & Loan Ass'n

6235 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Pod strogim državnim nadzorstvom.

IMETJE: \$1,300,000.

The Young S. N. P. J.

STOP, LOOK, AND READ!

All ye, Brothers and Sisters!

Chicago, Illinois. — Lodge No. 559 announces, that its next regular meeting shall be held Friday, January 15, 1926, 8:00 P. M. sharp, at the S. N. P. J. Hall, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago. Refer to your calendar, and reserve that evening for it right now.

That night, Lodge No. 559, shall initiate another class of about ten new candidates, and thus surpass the sixty mark. Let us show our brotherly hospitality to our candidates; show them that we heartily appreciate their companionship and their friendship by greeting them in an unanimous body. Let us get personally acquainted. So attend the meeting of Lodge No. 559, January 15th, 1926.

Other very important business shall be transacted at that meeting, mainly the selection of a name for our lodge and the preparation of a program for our social and educational activities for the year 1926.—Publicity Committee Lodge No. 559.

More News About the Young S. N. P. J. of Detroit.

Dear Readers:—On January 3rd, 1926, we held our first regular meeting at 10 A. M., at the home of our Secretary, Miss Jeannette Kenich, at 17538 Wanda ave., where we shall conduct our regular meetings every second Sunday of each month at 10 A. M. until further notice.

Our meeting was a very interesting one. We also had the help of some of the executive family and members of the senior lodge No. 121, brethren: L. Spolyer, I. Petrich, A. Jurec, Kenich, and Ocepik. Their presence and help was very much appreciated.

One of our main problems of the day was the naming of our lodge. After a long discussion we named it, "The Young American S. N. P. J." Now watch our smoke. It may be a surprise to you all. We have decided to give a dance on the 24th of January, 1926, at 2 P. M., at 1331 Kirby E. Casy Gash and his original "Riviera Ramblers" will do their rambling, and there will also be a short program.

I appeal to all of you, members of the Slovenian lodges of Detroit, to be present at our dance. Remember, that our struggle for success means your success and a fraternity for your children in the future.

The progress of our lodge is spreading like a bonfire. We have several new members on the list to be initiated, and many, who are not able to speak Slovenian well, are transferring from the senior lodge. So I appeal to all Slovenians, who are not able to express themselves well in their native tongue, to join in with us.

Once more I want to mention the 24th of this month, especially to the members of the lodge No. 121 of the S. N. P. J. of Detroit, to be present at this dance. At all your social gatherings you always had the attentiveness from the younger members; so come and show your willingness for co-operation.

Paul Selisnik,

President of the Young American S. N. P. J., 6350 Heintz ave.

Detroit, Mich. — Dear brothers and sisters! You have probably felt the stir in the air about these American speaking lodges. If any of you has been looking at our paper, the "Prosveta," you have probably noticed and read the many articles that have just been printed in it concerning the American speaking lodges, which the younger generation have been pushing forth last few months.

The purpose of these American speaking lodges is mainly for the benefit of the younger folks. There are many young men and women in our Jednota; but I have noticed that very few of them attend our monthly meetings, because they think to themselves, "Well, I guess, I

won't go to the meeting; about all they do is talk politics, and everything is said in Slovenian, which I don't understand so well; so all I'll do is pay my dues and go to a dance." This is a fact, and I don't blame a young fellow who is full of pep, not to stay at the meeting; for as I think, it is no use for a fellow to warm a chair and muse in it just because he does not know what is going on, when he can go out and have a good time.

As I have said before, these lodges are chiefly for the benefit of the younger folks. If a person is born and raised in a country and mingles with the people of that country, he can't help but become as one of that country, and, as in our case, we are becoming Americanized. Why you can't tune in on your radio without getting a bit of jazz music; and the sensation, which you get from this music, causes you to dance, which everybody likes, young or old.

The meetings of these lodges will be held, as the name designates, in the English language, which is understood by all. At these meetings we will not discuss politics, but we'll discuss our baseball, football or any team which the individual lodge will care to draw up.

When such things will be discussed at a meeting, our younger folks will attend it, and not only attend it, but participate in it; for, if there is anything interesting going on, why, you can bet your wallet, that the young folks will be there.

I have just read an article in the "Prosveta," written by one of our brothers from West Allis, Joseph Radelj, Jr., who wishes to organize one of these American speaking lodges; but first he would like to know how we are progressing.

In Detroit we had a little trouble in getting some new members, because they all seemed to have their Sundays dated up for about a month ahead, and they worked on week days.

We finally rounded up about nine new members and about five or six old members, and that got us started on our climb to a successful lodge.

Our lodge in Detroit seems to be coming along fine, for we have a larger representation at each meeting. In between the meetings our members endeavor to spread the good news among their friends about our undertaking, and invite them to come to one of our meetings.

Well, I wish the best luck to our friend Joseph Radelj, and we all hope that he will organize a successful lodge in Milwaukee, and bring that city next in line, a line of daring "toreadors" who have before them a bull called "Trouble," but who, we hope, will not remain in our path. We will find ourselves on the path to the fulfillment of our enterprise.

I am appealing to all the younger folks of this country, to lay aside your good times for a while and push forward this idea by organizing an American speaking lodge in your community.

I wish you all good luck in organizing a successful American speaking lodge in your community, and I'm sure we will soon have one in every community, where there is a possibility.—Anton P. Jurec, Jr.

Chicago, Illinois. — There is no magic in the mere name of a thing, and if an act done or performed by one member or a group of members for or in the interest of the whole S. N. P. J., in its essential nature, such an act should be encouraged, especially if its primary purpose is for the general welfare of humanity. One movement that should be to-day earnestly, and vigorously encouraged, is that of the organization of American speaking subordinate lodges of the S. N. P. J.

The discussion, whether the S. N. P. J. shall publish an English edited organ, gave birth to this new movement which shall enlighten and emancipate the American speaking Jugoslavs of America. Already, three such subordinate lodges were organized, and the prospects for an early organization of such a lodge in Milwaukee, and other

American speaking Jugoslav settlements look very good.

To promote the early formulation of American-speaking subordinate lodges, in all American-speaking Jugoslav communities, I shall give in this article some advise to our new leaders, thus help them to guide and pilot this new movement in their communities.

The primary object of organizing American-speaking subordinate lodges of the S. N. P. J. is to make the American-speaking members of the S. N. P. J. who are now members of some Slovenian speaking lodge, interested in lodge work, thereby making them active members. The method through which this is accomplished is by holding all business and social meetings in the American-language, in a language that they can understand, comprehend, and express their own views and ideas. Any person between the ages of 16 and 55 who is eligible as a member of the S. N. P. J. and who speaks the American language fluently should become a member of an American-speaking subordinate lodge. Into the Juvenile branch, persons between the ages of 1 to 16 are eligible for membership.

The first thing for these new leaders to do is to read thoroughly and acquaint themselves with the By-laws of the S. N. P. J., especially with provisions relating to the organization governing of subordinate lodges. The By-laws are published in the American language, as well as in the Slovenian and Croatian.

The next thing to do, is to get ten members together, either old ones, from some existing Slovenian lodger, or new ones, and apply for a Charter. The Charter is issued by the Supreme Secretary of the S. N. P. J. You may write to him for additional information, and the address is, "Office of the Supreme Secretary of the S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Ill."

One very important problem is the selection of lodge officers. The success or failure of the lodge depend upon such a selection. However, select an able president, and a good secretary. The president should understand something about lodge procedure and should be a broad-minded person, whose decisions are not governed by whims, bias or personal prejudices. Your American text of the By-laws covers fully the procedure for the election of such subordinate lodge officers.

You will find that it will be necessary to supplement the By-laws of the S. N. P. J. by appointment of other committees to execute the decisions of your subordinate lodge. All such committees can be either appointed or elected upon a motion made and accepted by the members of the lodge. Committees, that I have in mind are such as, the publicity, the program, the membership, the dance, etc. In all cases have such committees appointed by the president, instead of elected, because when they are appointed such committees will work in harmony with the president, also, the business of the lodge is more expediently transacted.

Always appoint proper qualified persons upon the committees. Never appoint a person, just because he may be a member of the clique that is in power. Give preference to character, talent, and qualifications. If you elect a broad minded president, he will consider all those things.

Do not elect all your best thinkers and reasoners as officers, because a good thinker is always needed on the floor to analyze the motions and suggestions that are advanced by immatured and inexperienced members. If the officers do all the talking, it leaves a bad effect and impression upon the general membership of your lodge, as it would indicate that the officers are running the lodge.

One of your most pertinent problems is revenue to pay the expenses of your subordinate lodge. Such revenue may be raised first through a monthly assessment upon the members. Lodge 559 has a ten cents' a month assessment to meet its

expenses. The second method is to raise it through social activities, such as dances, card parties, bunco parties, raffles, outings, etc. The latter method is good, but it is very risky. Because one big disaster in such a field may mean the end of your lodge, therefore, take plenty of time, before you plunge into social activities on large scale. First, form a well thought out plan; then go ahead with it. From the start, stay within the category of small social activities, such as card parties, bunco, raffles, etc. Do not run a dance upon a large scale, unless you have at least fifty members; and make your preparation for such a dance at least five months in advance.

After the close of a business meeting, your lodge can conduct a social meeting and have some lodge or local talent entertain the members, either through short talks, lectures, debates, musical recitals, dancing exhibitions, dancing or small social parties such as bunco or card party.

Have a different program for each meeting. Let the program committee of your lodge make and select the program for your lodge, from month to month. Let the program committee find out, in what activities each member is interested, what musical instruments he or she can play, etc., and whether he or she might be interested in entertaining the members of the lodge.

I think that those suggestions are sufficient for the present. If any member who is interested in organizing an American-speaking subordinate lodge wishes any more information, I will be more than glad to give it to him, providing if he or she states his question specifically.

When the spirit to fight is aroused among the American-speaking members of the S. N. P. J., only then there is hope for the American Jugoslav to free himself from the tyranny of mental and industrial slavery.

Ye, American speaking members of the S. N. P. J., break the shackles that keep you in a state of inactivity, that keep you in bondage; that prevent you to exercise your brain; by organizing or joining an American speaking subordinate lodge of the S. N. P. J., which would force you to paddle your own canoe, and to do your own independent thinking, and your effort shall be well reward in a life of enlightenment, enjoyment, and happiness.

Go forth, ye American speaking members of the S. N. P. J., and organize American-speaking subordinate lodges in your community. First get ten members together, either new ones or old ones, and apply for a charter, which may be received upon proper application from the Supreme Secretary of the S. N. P. J.

Richard Zavertalk.

SLIKE IZ NASELJIN

Chisholm, Minn. — Zima je vse naokoli, burja piše in toplomer kaže 30 pod ničlo. Pravni so tu. Clovek pomislil na leta nazaj v starem kraju in nepoznano veselje mladine. Čas prinesa vse, veselje, žalost. Dokaj žalostnih ur smo prestali, torej recimo, da za deljem mora solnce priti. Nasopnilo je novo leto. Vse po boljšem imamo. Clovek bi si predstavil novo leto kot mlado nevesto, ki pride v hišo. Lahko nastane mir v nji ali pa bridek ustreza sovraštva in obupa. Zato zavrtajo si pot, da to leto mora biti boljše kot je bilo prešlo.

Tako si je naše društvo začratalo pot v preteklem letu, in s tem, da razvedri in razveselj slovensko občinstvo Chisholma in drugih naselbin na Mesabi Range. Priredilo bo igro "Divlji lovec," katera je že samo po imenu očarljiva. Igra je vneta in časov, ko so se moral stari odjetje skrivati po gorah, nepokoreči se postavi, ki je tirjal, da se morajo biti vojskovat za cesarja.

Tudi v tukajšnji igri gre za oprostitev fantov, posebno našega Janeza, ki jim uide na planine. Igra ima pravvrsni igralci v rokah, torej je pričakovati najboljšega presenečenja. Igra je širidejanska, in sploh take igre

ni bilo še na Chisholmu. Priredila jo društvo "Slovenaki Sokol" dne 17. januarja 1926 v Finški dvorani. Začetek in vstopnina bo naznanjeno kasneje. Glavne igre imajo: W. Samsa, John Sterle, mrs. Tony Pluth, Frank Furian in drugi, katera imena bodo kasneje naznanjena. Vodja igre je naš zasišni br. Frank First mi. Navadno igre prirejene pod njegovem vodstvom so bile zimom dobro vpriznjene, tako ho tudi ta.

Torej že naprej se priporočamo k veliki udeležbi. Nabavite si vstopnice pred; ker je velika igra, bo priložnost naroda iz sosednjih naselbin. Vstopnice dobite pri vseh članih Slovenskega Sokola, kakor tudi igralec. Dobijo se tudi v Peter Shantzovi brivnicici, ali pa Samsa in Spenk brivnici na Lake st. Torej na avdijevje v Finški dvorani dne 17. januarja 1926 v nedeljo zvezer. Začetek točno ob pol 8. Igra bo izvršena z vso marljivostjo igralec, ki ne bodo potrudili napraviti najboljše.

K veliki udeležbi vabi—edtor.

Henryetta, Okla. — Zopet sem se namenil opisati javnosti položaj na pojmu mehkega premoga. Tukajšnji premogokop obratujejo sedaj s polno paro. Večina jam dela s stakokazi in odpadniki od unije. Tudi par Slovencev je med njimi. Nekaj jam—teh je komaj 4 ali 5—so že unijake in delajo pod mezdino lastnico iz leta 1924. Razume se, da unijake jame nimajo toliko naročil za premog kakor stavkokaze, zato tu ni de lajko vsaki dan. Prenašljene so z unijaskimi rudarji. Kar nas je pa tako srečnih, da ne moremo dobiti dela v unijkah premogorovih, še nadalje štrajkamo in teh nas je lepo število.

Dobivamo podporo ed unije, in sicer po 10 centov na dan na osebo, pa naj bo družinski oče ali "pečar." Teh 10 centov pa dobri le oni, kateri je brez vasekega dela. Sedaj vprašam slovensko javnost in drugo, ali se more oseba pošteno preživeti z 10 centi na dan današnji draginji? Moram si misliti kak črnoškrnj, ko bi samo 10 centov dobiti v žaljice, bi moral obesiti suknjo in drugo ropotijo na klin ter iti delat. Tako bomo tudi mi primorani prijeti za kramp in lopato, ako ne prinese bodočnost boljših razmer. John L. Lewis nas je pozabil v okraju 21.

Poročati imam žalostno novice iz tega kraja, ker dobrega se itak ne čuje iz Oklahome.

Dne 16. decembra je umrl naš sobrat George Breznitz, član društva št. 220 S. N. P. J. Bolhal je že del časa na proletarski bolezni sušici. Smrt ne izbira. Star je bil 52 let in rodom Nemec. Pokopali smo ga dne 18. decembra na West Lawn Cemetery po katoliškem obredu, kar je bila želja žene pokojnika. Tukaj zapušča soprogino v društvene brate.

Slovenci in bratje Hrvati! Tukaj je zopet dokaz, kako skrbí S. N. P. J. v smrti člana za njegove sorodnike. Pristopile pod okrilje S. N. P. J., ki skrbí za člana kakor mati za svoje dete.

Naj omenim tudi malo o štorkli. Ta ptica je priletel k rodu Gregorju Simencu, severno skozi dimnik, in mu spustila v družino zdravo in kreplko hčerko za spomin na leto 1925. Mati in dete sta zdravi.

Obenem naznanjam članom društva št 220 S. N. P. J., da se našega društva se vrše od sedaj naprej v Creek Campu, Henryetta, v unijski dvorani, in ne več v Victoria Campu, Brant. Pridonja ali prva letna seja našega društva se vrši dne 10. januarja 1926.

Pozivljam vse člane našega društva, da se to sejo poimenovali v sestavo društva, ker imamo več vajnih stvari. Pridite vam!

Pozdravljam vse člane S. N. P. J.—John Rakoff, tajnik.

Detroit, Mich. — Naznanjam članstvu, da smo izgubili z svoje sredbe našega brata Mike Vidmarja, člana dr. št. 121 S. N. P. J. Imenovan je bil večletni član in odbornik tega društva, bil je neumoren bojevnik za delavce in sploh ne spôstoval ustanovitve akcije S. N. P. J.

Bil je predsednik bolniškega odseka že od 1. 1924 ter izvrševal dano mu naloge s spoštovanjem ter reševal vse zapreke, katere so prišle v njegov delavk, nepristransko, dokler ga je

podigel isti kruti usodi, kakor marsikateri njegov sobrat. Zbolel je dne 12. junija za tako zvane "bezgovke" (tonsilitis), kateri so mu po prvi operaciji povzročili vnetje pljuč.

Pozdan je bil v Herman Kieser Hospital, kjer je prestal šest mescev muke v nadi, da si pride zdravje. V resnici se mu je obrnilo na boljše za nekoliko časa. Ker pa take bolezni, kakor hitro se ukoreninijo v človeški druh, postanejo nevarne, se je tudi zgodilo enako z njim. Umrl je po šestih mesecih v imenovanem bolnišnici v soboto popoldne dne 19. decembra 1926. Pokopan je bil v pondeljek dopoldne dne 21. decembra na Woodmere pokopališču na Fort St. W. civilne Društvo Z. D. S. št. 121 ga je dostojno spremilo k zadnjemu počutku.

Ob grobu je bil v Herman Kieser Hospital, kjer je prestal šest mescev muke v nadi, da si pride zdravje. Začetek točno ob pol 8. Igra bo izvršena z vso marljivostjo igralec, ki ne bodo potrudili napraviti najboljše.

K veliki udeležbi vabi—edtor.

IZPREMEMBE

pri krajnjih društvih meseca novembra 1925.

St. 1. Črtan zopet sprejet: John Grum, c. 50200; Črtani: Ivana Dresler, c. 34461; Stefan Rutar, c. 54001; Anton Tomasin, c. 26959; Josip Kamčič, c. 50611; John Brunnet, c. 47605; Theodor Hartman, c. 44275; Umrla: Terezija Mesnar, c. 38246. — Novopristopili: Frank Divjak, c. 62275; Josip Klinsek, c. 62276.

2. Črtana: Angela Urbanek, c. 57272; Novopristopili: Tom Golob, c. 62277; Joseph Sizjak, c. 62278; Agnes Cortalčič, c. 62279.

3. St. 3. Črtani zopet sprejeti: Louis Benčina, c. 62039; Louis Benčina, c. 31819; Črtani: Samuel Kooser, c. 56833; Stanko Hrkman, c. 49520; Stefan Culi, c. 60734.

St. 5. Črtan zopet sprejet: John Vidmar, c. 61008; Črtani: Anne Habine, c. 27267; Zajc Louis, c. 27267; Frank Zaverl, c. 44409; Frank Ogrin, c. 13119; Joseph Oredkar, c. 12241.

Novopristopili: Josephine Gospodarich, c. 62280; Carl Segulin, c. 62281.

St. 6. Odstopila: Mary Miklavčič, c. 21871. Novopristopila: Rose Lijšak, c. 62282.

St. 7. Novopristopila: Emma Petek, c. 62283.

St. 8. Črtani: Louis Pregel, c. 50047; Joseph Bilobr, c. 50223; Joseph Carr, c. 60393; Frank Ribarich, c. 55006. Novopristopili: Mike Brilavec, c. 62284.

St. 9. Novopristopila: Mary Stojs, c. 62285.

St. 10. Črtan: Bozo Pegan, c. 48908.

St. 11. Novopristopili: Frank Stanfl, c. 62286.

St. 12. Črtan zopet sprejet: Louis Prince, c. 38257; Črtan: Joseph Andrašek, c. 52616. Novopristopili: Mary Straus, c. 62287; Louis E. Trhlen, c. 62288.

St. 14. Novopristopila: Frances Dolenc, c. 62289.

St. 16. Črtan zopet sprejet: Louis Cherne, c. 59681; Črtani: J. Selan, c. 48280; Mary Ciray, c. 53774; Jakob Ciray, c. 55233; J. Kresse, c. 48620; Joseph Kravanja, c. 22296; John Andreyna, c. 37816. Novopristopili: Joseph Gašperič, c. 62290; Frank Vidmar, c. 62291.

St. 17. Odstopil: Joseph Kudar, c. 59567. Novopristopili: Anne Polutnik, c. 62292; Frank Udovich, c. 62293.

St. 19. Novopristopila: Mary Kotnik, c. 62294.

St. 21. Črtani: Katte Mohar, c. 53457; Ralph Pugh, c. 36190; Antonija Miklic, c. 21259.

St. 22. Črtan: Tony Ezenehardt, c. 62223.

St. 25. Črtan: Louis Černoja, c. 40558. Novopristopili: Andrew Janesch, c. 62295.

St. 26. Novopristopili: August V. Gruber, c. 62296.

St. 33. Novopristopili: Rudolph Stanovšček, c. 62297.

St. 34. Črtani: Angela Mergolle, c. 60058; Joseph Mergolle, c. 40197.

St. 36. Novopristopili: Bernard Schmidt, c. 62298.

St. 37. Črtani: Joseph Skerbe, c. 48182; Frank Ribaric, c. 56012; Joseph Slavich, c. 35908. Novopristopili: Jakob Jakobianich, c. 62299.

St. 39. Črtani: John Konieczka, c. 49581; Lawrence Andrejšček, c. 47884; Frank Lukšić, c. 60093. Novopristopili: John Štajer, c. 62300; George Štajer, c. 62301.

St. 41. Novopristopili: Mary Jelovčan, c. 62302; Joseph Volkar, c. 62303.

St. 46. Črtani: Frances Martinjak, c. 36848; Stefan Martinjak, c. 48642.

St. 47. Črtana: Mary Push, c. 33624. Novopristopili: Cecilia Banich, c. 62304; Anne Mayer, c. 62305.

St. 48. Črtani zopet sprejeti: George Hanzel, c. 12762; George Zagari, c. 48644; John Vodlček, c. 39700.

Črtani: Frank Iškra, c. 46018; Katarina Brajan, c. 54988; Paul Palič, c. 11021; Joe Brajan, c. 40058; Joseph Mađerol, c. 52403. Novopristopila: Frances Znidarsič, c. 62306.

St. 49. Črtani: John Kus, c. 55668; Louis Knaus, c. 31715.

St. 50. Črtani zopet sprejeti: Frank Šervan, c. 7756; Joseph Kohlik, c. 32027. Črtani: William Kohlik, c. 32304. Umrl: Theodor Holzva, c. 4536.

St. 52. Črtan: Charles Holzhauser, c. 41197. Novopristopili: Frank Vasilik, c. 62307; John Fabicevsky, c. 62308; Joseph Grzeakevich, c. 62309; Walter Rutkovsky, c. 62310; Maks Baumgart, c. 62305.

St. 53. Črtani zopet sprejeti: John Skolar, c. 13362; Jakob Jenes, c. 30711; Andrej Rahotina, c. 1160; Frank Terbičar, c. 49578; Andrej Kremžar, c. 30112. Novopristopili: Frank Valentinič, c. 62311; Mary Terček, c. 62312.

St. 54. Novopristopili: John Močan, c. 62313; Martin Konjuh, c. 62314; Jakob Močan, c. 62567.

St. 55. Novopristopili: Jakob Istični, c. 62315.

St. 60. Novopristopili: Frances Ieršič, c. 62316; Frank Demojes, c. 62317.

St. 61. Črtan: Jakob Godec, c. 9071. Novopristopili: Lucy Gaush, c. 62318.

St. 63. Novopristopili: Peter Matovich, c. 62319.

St. 65. Novopristopila: Alouise Lekeš, c. 62320.

St. 69. Umrl: Marko Ikonich, c. 59981.

St. 70. Novopristopili: John Sawchuk, c. 62321; Kost Klyn, c. 62322.

St. 73. Črtana: Mary Gutaršč, c. 61632.

St. 75. Novopristopili: Walter Ferkočević, c. 62323.

St. 78. Umrl: Frank Raspotnik, c. 28229.

St. 79. Novopristopili: Mary Crnič, c. 62324; Catherine Radović, c. 62325.

c. 62326; Mary Mataja, c. 62326; Frank Kauslarč, c. 62553.

St. 81. Novopristopili: Mike Segota, c. 62327.

St. 82. Novopristopili: Anne Pešek, c. 62328.

St. 83. Umrl: Joe Blažič, c. 12802.

St. 86. Črtan zopet sprejet: Anton Antiček, c. 28460. Črtan: Jerniž Zviri, c. 22369.

St. 87. Črtani zopet sprejeti: Frađa Hribar, c. 58645; Freda Hribar c. 43974.

St. 88. Črtan: Frank Bradac, c. 39751. Novopristopili: Frank Podmilák, c. 62568.

St. 89. Novopristopila: Katarina Alimovic, c. 62329.

St. 92. Umrl: Josip Januš, c. 7461. Novopristopili: Frank Poznjalek, c. 62330.

St. 94. Črtan: George Babich, c. 55453.

St. 95. Novopristopili: Olga Duljar, c. 62331; Anne Kladnik, c. 62569.

St. 96. Novopristopila: Mary Maček, c. 62332.

St. 97. Črtani: Ladislav Matetič, c. 48383; Joseph Stambul, c. 27831. Novopristopili: Milka Šlošar, c. 62333; Tony Yardas, c. 62570.

St. 98. Črtan: Ignac Volk, c. 5483. Novopristopila: Carolina Uhan, c. 62334.

St. 101. Novopristopili: Jane Kastelic, c. 62335; Frances Kastelic, c. 62336; George Radosh, c. 62337; Anton Trbožar, c. 62338.

St. 102. Novopristopila: Agnes Hribar, c. 62339.

St. 104. Črtan zopet sprejet: Feleks Vesel, c. 57533. Črtani: Anne Zavija, c. 38678; Luka Buldž, c. 46994; Marta Buldž, c. 60115. Umrl: Frank Mervar, c. 13340.

St. 106. Črtan: Matt Guzel, c. 24700. Novopristopila: Mary Cesnik, c. 62340.

St. 107. Črtani: Mary Bergant, c. 55039; John Podgoršky, c. 58668; Frank Klančar, c. 37776. Novopristopili: Jeannette Kaufman, c. 62341; Anton Gregurac, c. 62342.

St. 109. Novopristopili: Matija Grill, c. 62343; Giovanni Meliss, c. 62554.

St. 110. Črtani zopet sprejeti: Tony Spraic, c. 38475; Joseph Gruden, c. 46614; Stark Mike, c. 51478. Črtani: Mirko Krepa, c. 59028; John Smrekar, c. 20041; Frank Zorman, c. 48273; Victor Miška, c. 44671; Louis Lovšin, c. 57634. Novopristopili: Frank Pečovnik, c. 62344; Joseph Zobeč, c. 62345.

St. 111. Črtan: Benny Hren, c. 49634. Novopristopila: Josephine Mehle, c. 62346.

St. 112. Umrl: John Mikolich, c. 48884.

St. 114. Črtan: Frank Klanček, c. 44832.

St. 115. Črtan zopet sprejeti: John Klepac, c. 44636. Črtan: Charles Pušnik, c. 58300. Umrl: John Klepac, c. 44636; Frank Saffitch, c. 59747. Novopristopili: Mary Glavan, c. 62347; Barbara Kozole, c. 62348; Joseph Zagari, c. 62349; Peter Stiplich, c. 62350.

St. 117. Novopristopili: Andrew Steck, c. 62351; Mary Carl, c. 62352; Richard Hainzlin, c. 62554.

St. 118. Črtani: Alois Sinkovšek, c. 42884; Terezija Sinkovšek, c. 45842; Joseph Kramičnik, c. 51631; Mary Kramičnik, c. 51632; Vincenc Berkovec, c. 46816.

St. 119. Novopristopile: Mary Babnik, c. 62353; Rose Lenjak, c. 62354; Anne Koresnik, c. 62355; Jane Bezek, c. 62356.

St. 120. Novopristopila: Christina Sedej, c. 62357.

St. 121. Črtani zopet sprejeti: Anna Zeček, c. 46257; John Jurinich, c. 39163; Mary Jurinich, c. 45531; Frank Perme, c. 30120; Frank Bernabich, c. 25399. Črtani: Julija Slatko, c. 36604; Jennie Senkovsky, c. 57955; Milan Vukosich, c. 17148; Marjan Križaj, c. 47822; Andrew Moritz, c. 54576; Ivan Vujnovich, c. 55542; Joseph Dronič, c. 58310. Novopristopili: Emma Pavlič, c. 62357; Frances Gorjup, c. 62359; Rose Kirm, c. 62360; Jennie Semec, c. 62361; Frank Ziberman, c. 62363.

St. 122. Črtan: Ivan Serbich, c. 57652. Novopristopili: Sava Grkovich, c. 62365; Stojan Marič, c. 62366; Peter Grkovich, c. 62367; George Š. Prelovič, c. 62368.

St. 126. Črtani zopet sprejeti: Louis Mahne, c. 37519; Frank Vidic, c. 62620; Alejzija Konte, c. 60824. Črtani: Matija Dehnič, c. 49662; Anton Brencič, c. 19440; Victor Zupančič, c. 9140; Mike Stemberger, c. 54591. Novopristopili: John Simčič, sert. 62371; Anne Milne, c. 62372; Josaphine Plut, c. 62373.

St. 129. Črtani zopet sprejeti: Mary Verček, c. 50660; Josephine Poles, c. 19672; Danica Marn, c. 18125; Joseph Marn, c. 14925; Anton Kavčič, c. 50065; Joseph Poles, c. 27719; Nick Klarč, c. 62363; Frank Zupančič, c. 12170. Novopristopila: Mary Pavlič, c. 62359; Jakob Pavlič, c. 39375. Črtan: Anton Turk, c. 51113. Umrl: William Sindž, c. 30416. Novopristopili: Mary Čačik, c. 62422; Mile Brozovič, c. 62423; Aleks Solarenčuk, c. 62571.

St. 237. Črtan: John Dundara, c. 60872.

St. 239. Črtan: John Fabjan, c. 19426.

St. 241. Novopristopili: Frank Kritnik, c. 62425.

St. 245. Črtana zopet sprejeta: Sadie Schamrock, c. 57027. Črtan: Joseph Juraj, c. 5232

